

Kiss Péntek József: „Nem a Jókai Színház adott be kérvényt pénzügyi támogatásra”

"neheztelni és sértődöttnek lenni teher"

2017. január 19. csütörtök - 17:24

Nagy port kavart a komáromi városi dotációk körül kialakult helyzet. Tóth Tibor, a Jókai színház igazgatója portálunknak adott interjújában úgy vélte, a korábbi direktor voksa is közrejátszott abban, hogy elestek a 10 000 eurós támogatástól. Megkerestük Kiss Péntek Józsefet, reagáljon a felvetésekre.

BUMM-INTERJÚ

Milyen gyakran jár a Jókai színházba és látogatja az előadásokat?

Mivel évek óta bérletünk van, a feleségemmel minden bemutatót megnézünk.

Mennyire ismeri az intézmény gazdasági helyzetét?

Igazgatója voltam a színháznak, közvetlenül a legnyomorúságosabb intendántúrás időszak után (1999-2003), amikor az akkori kulturális miniszter egy hozzá nem értő embert küldött a színház nyakára... A jelenlegi gazdasági helyzetet nem követem (nem is követhetem) tételszerűen, de abban biztos vagyok, hogy nem lehet rosszabb az akkorinál, amikor átvettem a színház irányítását; mégis büszkén állíthatom, hogy egy paradigmaváltás és szakmailag máig meghatározó előadások (Amadeus, Tartuffe, Isten veled, Monarchia!, Sirály, Szentivánéji álom, stb.) születtek abban a szűk négy évben.

Ön korábban a színház igazgatója volt. Hogyan vélekedik a jelenlegi vezetőségről?

Nem érzem úgy, hogy tisztem lenne megítélni a színház jelenlegi vezetésének munkáját. Csak drukkolni tudok, hogy megyei és országos intézményeink méltán jelezzék jelenlétünket a világban. Ehhez pedig elsősorban izgalmas repertoár, magas szakmai elvárás teljesítése és intenzív jelenlét szükséges.

Milyennek látja ma a színházat?

A lehetőségek színházának látom.

Milyen kapcsolatban van Tóth Tiborral, az intézmény igazgatójával?

Úgy vélem, hogy korrekt emberi viszonyban vagyunk. Bennem nincs szakmai sértettség, ahogy azt talán egyesek vélik, inkább alázat és jószándék. Amikor színikritikákat írtam és publikáltam (amíg hagyták), akkor is mindig a jó színház iránti makacs elkötelezettségem vezérelt. Sajnálom, ha ezt bárki is félreértette és hatalmában állt elhallgattatni. Vagy azért, mert nem értette, vagy azért, mert ez a kényelmesebb.

Neheztel rá vagy fellelhető egyéb sértődöttsége irányában?

Megtanultam, hogy neheztelni és sértődöttnek lenni teher. Ezt a luxust évek óta nem engedem meg magamnak. Nincs nekem már időm arra itt e földön, hogy ilyesmikkel mérgezzem az életemet. Szabad lélekkel élek, ezt nem engedem elrontani!

Valóban “politikai, világnézeti, ízlésbeli különvéleményen” van Tóth Tibort illetően, mint ahogyan arra az igazgató utalt?

Nem tudom pontosan, mire utalt az igazgató úr, de az biztos, hogy a színház (mint művészeti ág) számomra a család után a legszentebb dolog a világon. Az azt jól művelő művészekkel és minden kiszolgáló szakemberrel együtt. Történjen ez bármilyen társadalomban, nyelvi vagy etnikai közegben.

Tóth sérelmezte, Ön nem szavazta meg a színháznak a tízezer eurós pénzügyi segítséget, miközben a Matica slovenská kérvényére rábólintott. Miért?

Nem a Jókai Színház adott be kérvényt pénzügyi támogatásra. A kérvényező az

idén (és utólagosan) tavaly is a Jókai Alapítvány volt, ami kötődik ugyan a színházhoz, de nem ugyanaz. A színház, mint intézmény a megyéhez tartozik. Közben a komáromi kulturális intézmények állaga és felszereltsége katasztrofális. Nekünk elsősorban ezeket (VMK, őrújfalui kultúrház) kellene támogatnunk. A Matica slovenská városi szervezete a jelenlegi elnök vezetésével kulturális tevékenységet fejt ki. Konkrétan színházi előadásokat hoznak létre (Dramaťák), és stilizált folklórműsorokat (Slovenskí rebeli) mutatnak be, nemcsak itthon, hanem külföldön is. Továbbá, amint jeleztem, a Jókai Színház megyei fenntartású állami intézmény, addig a másik kérelmező konkrétan a város kultúrájának része.

Hozzátenném még, hogy végre nem nemzeti uszítás, hanem olyan tevékenység folyik náluk, ami a küldetésük. Arról a sok-sok fiatalról már nem is beszélve, akik céltalan csavargás helyett önműveléssel, színjátszással és tánccal töltik a szabadidejüket. Nekem nincs se szívem, sem pedig jogom megvonni ezt tőlük.

Még akkor sem, ha másokat ennyire zavar, hogy nem az én anyanyelvemen teszik ezt. A fiataljainkon és a hivatásos kulturális intézményünk irányítóin és szakemberein a sor, hogy aktivitásaikkal felzárkózzanak erre a szintre. Nekünk, városatyáknak, ehhez kellene megteremtenünk a megfelelő műszaki és szakmai feltételeket.

Azt mondja, hogy a Matica slovenská a város kultúrájának része. Eszerint akkor a Jókai Színház nem tartozik ebbe a kategóriába?

De, a város kultúrájának a része az is, de nem városi fenntartású intézmény, ahogyan a VMK vagy az őrújfalui kultúrház.

Ön a magát Komáromi Függetlenek Csoportjának nevező képviselői csoport tagja. Egyeztettek a színház támogatásának elutasításáról vagy más-más okok miatt utasították el a kérelmüket?

Igaz, hogy a KFCs-hez tartozom, azt sem tagadom, hogy megbeszélünk bizonyos problémákat, de azt tiszta lelkiismerettel állítom, hogy a voksaimat mindig is a saját meggyőződésem szerint teszem le valami mellett vagy valami ellen.

Tisztában kell lennem azzal, hogy képviselőként városom minden polgárát képviselem, nem csak annak egy bizonyos, nekem szimpatikus szegmensét. Vannak jogi, etikai paraméterek, amelyek mentén, érzelmektől mentesen kell döntéseket hozni. Erre törekszem, és amíg képviselő leszek, a továbbiakban is ehhez tartom magam.

Támogatja-e és ha igen, akkor milyen formában a színházat?

Úgy, hogy - amint az elején már említettem - családommal rendszeres bérletvásárlók vagyunk; és legyen az szakmailag bármennyire is vitatható évad, továbbra is azok maradunk. Nem várok el tiszteletjegyet, sem meghívót, mint egykori színházigazgató, aki éppen a jelenlegi, már tizenhat éve regnáló elődje voltam. Azt is gondolom, és színházigazgatóként többször lenyilatkoztam, hogy olyan színházat kell létrehozni, amelynek szakmai rangja van, ahová sikk és egyfajta elvárás eljárni, akkor majd a támogatás is emelkedni fog. De ezek már kemény szakmai kérdéseket vetnek fel...

Megtekinti-e a színház által legújabban színre vitt Ibsen: A nép ellensége című darabját?

Igen, feltétlenül, hiszen erre is érvényes a bérletünk. Meg érdekel is.

Mit gondol, párhuzamot lehet vonni a darab mondanivalója és a beszélgetésünk tárgya között? Ebben az esetben tényleg pitiáner korrupciós ügyről és az emberek megfélemlítéséről lehet szó?

A darab mondanivalója, úgy vélem, most nem mérvadó, hanem a majdani előadásé lesz az, ami a darabból (írott szöveg a darab, a színpadon látható produkció pedig az előadás) kiolvasható, az nem biztos, hogy a belőle készített előadásban is hangsúlyt kap. Vagyis erről csak a bemutató után tudok érdemben nyilatkozni. Feltéve, ha még akkor is érdekel majd valakit a véleményem...

Mellesleg, fogalmam sincs, mitől korrupciós ez az ügy. Ilyesmit kijelenteni, vagy bedobni a köztudatba, és bizonyítani; az két egymástól igen távol álló dolog.

Véleménye szerint mi a küldetése a mai magyar színháznak és színjátszásnak Szlovákiában?

Színházainknak (a Jókai Színháznak és a Tháliának Kassán) az az elsődleges feladata, hogy előadásaival erős művészi jelzéseket bocsásson ki az össz-szlovákiai és az anyaországi- szakmai sikerek által az európai kulturális-művészeti köztudat felé. Hogy ittlétünk, létezésünk jogosságát erősítse. Véleményem szerint ez a nemzetiségi irodalom, könyvkiadás, népművészet, képzőművészet és színjátszás elsődleges feladata. Mindemellett magam is gondoltam a könnyedebb szórakoztatásra is (Tizedes meg a többiek, Indul a bakterház, Fiatalság bolondság). Azonban ekkor is mindig a minőség és a színházi tisztesség volt a mérvadó. Ennek szellemében dogoztam, mégpedig minden igyekezettel és tudásommal én is a színházban. Amíg hagyták. De ez egy másik, terjedelmesebb dolgozat témája lesz, remélem. Nem revánsnak szánom, hanem tanulságnak. Az utánunk jövő nemzedékek számára. Nem megfélemlítve a saját, tapasztalatlanságból vagy keményfejűségből adódó ballépéseimről sem. Hozzáteszem, hogy mára már kellő távolságra vannak tőlem ezek az egykori sérelmek. Olyannyira, hogy felülnézetből tudom kezelni őket. Ezért is tudok tárgyilagos higgadtsággal emlékezni a partizánakcióktól és más olcsó fondorlatoktól egyáltalán nem mentes időkre.

(bumm, Borka Roland)